

## Helsingin vanhusneuvosto 4.6.2013

### Medialle / tiedotusvälineille

#### Helsingin vanhusneuvoston kannanotto pyöräilyn kehittämisen puolesta Stadissa

Helsingin Vanhusneuvosto on huolissaan huonosta pyöräilykulttuurista Stadissa:

Suurissa pyöräilykaupungeissa kuten Kööpenhaminassa, Amsterdamissa ja Shanghaissa pyöräilijät ajavat samaa nopeutta leveillä pyöräteillä. Helsingissä pyöräilijät singahtelevat jalkakäytävillä, kävelykaduilla ja vaarallisilla, liian kapeilla pyöräteillä aiheuttaen vaaratilanteita jalankulkijoille. Kun astuu bussista ulos, joutuu suoraan pyöräilijän tönäisemäksi, joka tokaisee "Mitäs ämmä siinä seisot?". Helsinkiin pitää rakentaa parempia pyöräteitä ja parantaa pyöräilykulttuuria.

Kaupunkisuunnitteluvirasto vastaa pyöräiliikenteen suunnittelusta Helsingissä. Viraston suunnitelmien mukaan tilanteen uskotaan paranevan tulevaisuudessa. Lähivuosien painopiste tulee olemaan kantakaupungin pyöräreittien kehittämisessä. Uusien suunnitteluperiaatteiden mukaan pyöräilyä ei enää rinnasteta jalankulkuun, vaan entistä selkeämmin ajoneuvoliikenteeseen. Kävelijöiden ei tulevaisuudessa suunnitelmissa tarvitse varoa ohi kiitäviä pyöräilijöitä vaan pyöräilijöille rakennetaan omia yksisuuntaisia pyöräteitä ja –kaistoja.

Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston teettämän tuoreen selvityksen mukaan lisäsatsaukset pyöräteihin toisivat vuosittain miljoonien eurojen yhteiskuntataloudelliset hyödyt. Hyödyt syntyisivät ennen kaikkea terveysvaikutuksista ja aikasäästöistä. On laskettu, että euron investointi Helsingin pyöräteihin tuottaisi lähes kahdeksan euron hyödyt.

Selvityksen mukaan lisärahalta saavutettava sujuvampi ja turvallisempi pyörätieverkosto saisi helsinkiläiset tekemään yhä useamman matkan pyörällä auton tai joukkoliikenteen sijaan. Rahallisesti suurin hyöty lisääntyneestä pyöräilystä tulisi terveysvaikutuksista.

Helsingin vanhusneuvosto kannattaa pyöräteiden kehittämissuunnitelmia, jotka omalta osaltaan parantaisivat myös jalankulkijoiden turvallisuutta.

### Lisätietoja

Vanhusneuvoston työvaliokunta

Sirpa Asko-Seljavaara, puheenjohtaja, p. 050 5113144 [sirpa.asko-seljavaara@valtuusto.hel.fi](mailto:sirpa.asko-seljavaara@valtuusto.hel.fi)

Antti Henriksson

Veijo Lehto

Ritva Rautio

Anna-Liisa Niemelä, vs. sihteeri

Vanhusneuvoston puolesta tiedotteen lähetti vs. sihteeri Anna-Liisa Niemelä

HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE  
HALLITUS

Asia: PÄÄKAUPUNKISEUDUN VANHUSNEUVOSTOJEN EHDOTUS SENIORILIPUN  
TOTEUTTAMISESTA HELSINGIN SEUDUN JOUKKOLIIKENTEESSÄ VUODEN 2014  
ALUSTA ALKAEN

HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE uudistaa seudun matkalippujärjestelmän ja toteuttaa  
ajantasaisen matkustajainformaatiojärjestelmän koko seudulle vuoden 2015  
loppuun mennessä.

Samassa yhteydessä valmistellaan seudun tariffijärjestelmän uudistamista  
kuntarajoista riippumattomaksi vyöhykejärjestelmäksi

HSL:n hallitus on esittänyt jäsenkunnille lippujen hinnoitteluperiaatteet uudessa  
vyöhykemallissa.

Ikäihmisten osalta HSL:n hallitus ehdottaa perustettavaksi seniorilipun 70 vuotta  
täyttäneille vakinaisesti HSL - alueella asuville. Lippu olisi päiväliikenteessä klo 9-14  
alkavilla matkoilla kelpaava arvolippu. Lipun alennus olisi 50 % aikuisten arvolipun  
hinnasta.

Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostot kannattavat HSL:n hallituksen tekemää  
ehdotusta ja esittävät, että seniorilippu toteutetaan heti vuoden 2014 alussa.

Pääkaupunkiseudulla lokakuun      päivänä 2013

ESPOON VANHUSNEUVOSTO

Olli Männikkö

Puheenjohtaja

HELSINGIN VANHUSNEUVOSTO

Sirpa Asko – Seljavaara

Puheenjohtaja

KAUNIAISTEN VANHUSNEUVOSTO

Kalervo Karppinen

Puheenjohtaja

VANTAAN VANHUSNEUVOSTO

Eija Grönfors

Puheenjohtaja

Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymä

Hallitus

## KANNANOTTO

HSL:n hallitus on kokouksessaan 11.2.2014 päättänyt muuttaa aikataulukirjat maksullisiksi. Helsingin vanhusneuvosto toteaa, että suuri osa ikääntyneistä helsinkiläisistä julkisen liikenteen käyttäjistä tarvitsee painettua aikataulukirjaa ja osalle heistä parikin euroa on merkittävä summa.

Edellä olevan perusteella Helsingin vanhusneuvosto esittää, että aikataulukirjoja jaettaisiin myös tulevaisuudessa maksutta halukkaille HSL:n ilmoittamista paikoista.

Helsingissä huhtikuun 16. päivänä 2014

HELSINGIN VANHUSNEUVOSTO

Sirpa Asko-Seljavaara  
Puheenjohtaja

## KANNANOTTO HELSINGISSÄ VALMISTEILLA OLEVAAN SOSIAALI- JA TERVEYSVIRASTON PALVELUVERKKOSUUNNITELMAAN

Vanhusneuvosto kannattaa monipuolisten palvelukeskusten kehittämistä ja uusien perustamista. Palvelukeskukset ovat kuitenkin pääasiassa ennaltaehkäisevää terveydenhoitoa ja sosiaalityötä varten. Helsingin vanheneva väestö tarvitsee lisääntyvässä määrin terveysterveyspalveluja, joten emme hyväksy terveysasemaverkoston laajaa supistamista siten, että vuoteen 2030 Helsingissä olisi vain kuusi suurta terveys- ja hyvinvointikeskusta.

Terveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut tulee järjestää siellä, missä ihmiset asuvat. Palveluverkkosuunnitelman mukaan esimerkiksi Laajasalon (Laajasalo, Jollas, Yliskylä ja tuleva Kruunuvuorenranta, yhteensä 36 500 asukasta) terveysasema lakkautettaisiin. Samoin Lauttasaaren terveysasema - asukkaita tulevan Koivusaaren myötä 31 500. Pohjois-Helsingistä lakkautettaisiin mm. Paloheinän, Maunulan ja Oulunkylän terveysasemat. Näiden alueiden 41 000 asukkaan terveysasemapalvelut olisivat Malmilla. Ilman omia terveysasemia jäisivät myös esimerkiksi Töölö, Munkkiniemi ja Haaga.

Kalasadaman terveys- ja hyvinvointikeskuksen suunnittelussa ei mielestämme ole otettu huomioon ikäihmisten todellisia mahdollisuuksia käyttää keskusta. Kalasadama ei ole hyvien liikenneyhteyksien päässä Pasilasta, Vallilasta, Alppilasta, Käpylästä ja Kumpulasta, joihin ei ole metroyhteyttä.

Jos suunnitelma toteutuu, joutuvat kymmenet tuhannet ihmiset hakemaan terveysterveyspalveluja kaukaa asuinalueensa ulkopuolelta. Mahdollisuudet palvelujen saavuttamiseen jalan tai joukkoliikenteellä heikentyvät. Tämä edellyttää huomattavaa lisäpanostusta joukkoliikenteeseen ja liikkumisen ohjaamiseen.

Huippuunsa keskitetty terveys- ja sosiaalipalveluiden suunnitelma vuoteen 2030 ei ota huomioon liikkumis- ja toimintaesteisiä ja ikääntyneitä kaupunkilaisia. Vanhusneuvosto edellyttää, että asian valmistelua jatketaan kokonaan uudelta pohjalta. Palvelujen käyttäjiä tulee todella kuulla ja ottaa huomioon heidän tarpeensa.

*Helsingin vanhusneuvosto*

Lisätietoja: vanhusneuvoston työvaliokunta

Sirpa Asko-Seljavaara (puheenjohtaja, [sirpa.asko-seljavaara@valtuusto.hel.fi](mailto:sirpa.asko-seljavaara@valtuusto.hel.fi), p. 050-511 3144),

Antti Henriksson (varapuheenjohtaja, [antti.henriksson@pp3.inet.fi](mailto:antti.henriksson@pp3.inet.fi), puh. 045-349 9994),

Veijo Lehto ([veijo.j.lehto@gmail.com](mailto:veijo.j.lehto@gmail.com), puh. 0500-404 223) ja

Ritva Rautio ([ritva.rautio@kolumbus.fi](mailto:ritva.rautio@kolumbus.fi), puh. 045-520 3640)



21.5.2014

---

Helsingin kaupungin tasa-arvotoimikunta ja vanhusneuvosto esittävät huolensa ikäihmisten tilanteesta:

#### **Ikäyrjintä on tosiasiallinen ongelma**

Yhteiskunta ei voi toimia vain internetin varassa. Uuteen kännykkäteknikkaan vanukset ovat tottuneet yllättävän hyvin, mutta verkko – ja älypuhelinsovellusten kanssa vain murto-osa on si-  
nut. Pankkiasioita pitäisi voida hoitaa kohtuullisin kustannuksin edelleenkin pankissa. Pelkäs-  
tään internetissä toimiva neuvonta ei riitä, vaan tarvitaan myös puhelinneuvontaa.

Valtaosa vanhoista ihmisistä haluaisi asua kotonaan mahdollisimman pitkään, mutta esteeksi tulee yhdyskuntarakenne, joka ei tue sitä. Kaupungin tulee kantaa vastuuta siitä, että sekä kun-  
nalliset ja kaupalliset lähipalvelut säilyvät. Kotihoitoa tulee voida tarjota kaikille riittävästi.

#### **Tietoa ikäihmisten elämän riskeistä tarvitaan**

Monet vanhoista ihmisistä elävät yksin. Naisten pienemmät palkat ja lyhyemmät työurat johtavat tilanteeseen, jossa eläkkeellä ei tule toimeen. Yksinasumiseen ja köyhyyteen liittyy suuria ter-  
veydellisiä ja sosiaalisia riskejä. Suomessa on noin miljoona yli 65-vuotiasta vanhusta, mutta tietoa eri-ikäisten vanhusten elämästä ei juurikaan ole saatavilla. Helsingin kaupungin tulee ot-  
taa vastuu tiedonkeruusta helsinkiläisten ikäihmisten tilanteesta. Tietoa terveydestä, toimintaky-  
vystä ja elämänhallinnasta tarvitaan laajan ja heterogeenisen vanhusväestön tarpeisiin vastaa-  
miseksi.

Sirpa Asko-Seljavaara

puheenjohtaja  
Helsingin kaupungin vanhusneuvosto

[sirpa.asko-seljavaara@valtuusto.hel.fi](mailto:sirpa.asko-seljavaara@valtuusto.hel.fi)  
puh: 050 5113144

Marianne Laxén

puheenjohtaja  
Helsingin kaupungin tasa-arvotoimikunta

[mannelx@hotmail.com](mailto:mannelx@hotmail.com)

---

**Postiosoite**  
PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
[kaupunginkanslia@hel.fi](mailto:kaupunginkanslia@hel.fi)

**Käyntiosoite**  
Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
[www.hel.fi](http://www.hel.fi)

**Puhelin**  
+358 9 310 1641

**Faksi**  
+358 9 655 783

**Y-tunnus**  
0201256-6  
Alv.nro FI02012566  
Tilinro FI06 8000 1200 0626 37

## Ikääntyneet eivät löydä palveluitaan – tiedottamista parannettava

Vanhusneuvostot vaativat, että pääkaupunkiseudun kaupungit tehostavat tiedottamista ja neuvontaa ikääntyneille. He eivät löydä tietoa tarvitsemistaan palveluista, oikeuksistaan ja toimintamahdollisuuksistaan.

Vaikein tilanne on niillä ikääntyneillä, joilla ei ole paljon kontakteja kodin ulkopuolelle, eikä tietokoneen käyttömahdollisuutta tai -kykyä. Aktiiviset ikääntyneet löytävät tietoa kyselemällä, esitteistä ja suusanallisesti tuttavien kautta. Kuitenkin myös he jäävät usein vaille riittäviä tietoja palveluista.

Kasvava osuus ikääntyneistä etsii tietoa myös internetin kautta. Kaupunkien nykyisten nettisivujen rakennetta ja sisältöä tulee kehittää selkeämmäksi yhteistyössä ikääntyneiden kanssa.

Tiedottamista on kehitettävä yhteistyössä ikääntyneiden kanssa, heidän kokemuksiinsa hyväksi käyttäen. Kaikki tiedotuskanavat, niin kaupalliset kuin ei-kaupallisetkin, on saatava yhteistyöhön. Jokaisessa pääkaupunkiseudun kaupungissa tarvitaan yksi selkeä puhelinnumero, josta saa tietoja palveluista joutumatta soittelemaan moneen paikkaan. Neuvontanumerosta on tiedotettava laajasti, kaikkia mahdollisia kanavia pitkin. Tarvitaan yksinkertainen ja näkyvä esite, jossa on tärkeimmät neuvonta- ja palvelunumerot. Esite voi ollaan muodoltaan vaikkapa postikortti, joka lähetetään kaikille yli 65-vuotiaille.

Terveysasemien, kirjastojen, palvelu- ja päiväkeskusten lisäksi esitettä on jaettava laajasti, jotta tieto leviää myös omaisille ja muille tarvitseville. Tiedottamista on parannettava myös sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakastyössä, kuten terveysasemilla, kotihoidossa ja palvelutarpeen arviointien sekä hyvinvointia tukevien kotikäyntien yhteydessä.

### Helsingin vanhusneuvosto

Puheenjohtaja  
Sirpa Asko-Seljavaara  
p. 050 511 3144  
sirpa.asko-seljavaara(at)valtuusto.hel.fi

Sihteeri  
Outi Paulig  
p. 09 3104 3580  
outi.paulig(at)hel.fi

### Espoon vanhusneuvosto

Puheenjohtaja  
Olli Männikkö  
p. 0400 607 081  
olli.mannikko(at)pp.inet.fi

Sihteeri  
Sirpa Immonen  
p. 050 575 2257  
sirpa.immonen(at)espoo.fi

### Vantaan vanhusneuvosto

Puheenjohtaja  
Eija Grönfors  
p. 0400 939 542  
eija.gronfors(at)gmail.com

Sihteeri  
Outi Iharvaara  
p. 040 7052 870  
outi.iharvaara(at)gmail.com

### Kauniaisten vanhusneuvosto

Puheenjohtaja  
Kalervo Karppinen  
p. 040 543 9231  
kssrypuheenjohtaja(at)gmail.com

Sihteeri  
Marianne Ekholm  
p. 09 5056 457  
marianne.ekholm(at)kauniainen.fi